

10. BESPREKING VAN BOEKEN EN ARTIKELEN.

Vogelfang und Vogelberingung, Teil III door Hans Bub.

Die Neue Brehm-Bücherei.

Uitgave: A. Ziemsen Verlag, Wittenberg-Lutherstadt 1968
116 bladzijden, 68 afbeeldingen, prijs ca f.8.00.

Na wat in "Op het Vinketouw" over beide voorgaande deeltjes is gezegd, kan de bespreking van dit derde deel beknopt blijven.

De auteur gaat voort met de behandeling van de vangmiddelen. Hij beschrijft allereerst de vangst met klapnetten van kleine zowel als van grote vogelsoorten, waarbij veel aandacht aan de vangst van roofvogels wordt geschonken. Ook de inwerkingstelling van het klapnet langs electro-magnetische weg wordt besproken.

Van minder belang voor de Nederlandse ringer is het hoofdstuk waarin de vangst met wat genoemd zou kunnen worden het "schepnet" wordt behandeld, aangezien deze methode hoofdzakelijk op de Britse en Noorse vogeleilanden kan worden toegepast. Het hoofdstuk over de vangst bij duisternis biedt daarentegen meer mogelijkheden.

Wat het hoofdstuk betreft waarin het vangen van de vogel op zijn nest, dus tijdens de broedperiode, uitvoerig wordt besproken, is het slechts te hopen, dat deze wijze van vangen bij ons geen toepassing vindt of zal vinden gezien het grote risico dat hieraan is verbonden voor het legsel c.q. de jongen. Ook de schrijver is zich hiervan bewust wanneer hij zegt, dat deze vangwijze alleen voor zeer speciale onderzoeken verantwoord is en dan nog met in achtneming van bepaalde voorwaarden.

Hoewel Vogelfang und Vogelberingung oorspronkelijk uit drie delen zou bestaan, blijkt bij de verschijning van dit derde deel, dat in 1969 nog een vierde en laatste deel tegemoet kan worden gezien. Hierin zullen worden behandeld de slagnetten, de vinkenbanen, de raket- en kanonnetten, de grondslagen voor het wetenschappelijke ringonderzoek, zowel in algemene zin als voor bepaalde doeleinden, alsmede die voor de bepaling van de kenmerken voor leeftijd en geslacht.

C.J.A. Wijnaendts.

RINGVERSLAG VAN HET VOGELTREKSTATION 1966, Limosa 40: 226.

Voor mij ligt het eerste jaarverslag van het Vogeltrekstation in de nieuwe vorm. Zoals de samenstellers in de inleiding mededelen hebben de steeds stijgende drukkosten en de grote hoeveelheid werk verbonden aan de samenstelling van het ringverslag in de oude vorm geleid tot dit in tabelvorm samengevatte ringverslag.

De oprichting van een centrum van de Europese ringcentrales (EURING) waarin alle terugmeldingen uit Europa bijeengebracht zullen worden is eveneens aanleiding tot deze gedaantewisseling geweest.

Hoewel het mij bekend is dat slechts betrekkelijk weinig lezers van Limosa de ringverslagen van het Vogeltrekstation werkelijk lezen, moet mij als "speller" van dat verslag van het hart, dat ik deze wijze van publiceren van de resultaten van het ringonderzoek wel enigszins betreur. De oude verslagen gaven zowel de ringer als de geïnteresseerde niet-ringer, zoveel wetenswaardige inlichtingen over tijd, plaats en omstandigheden, dat dit nieuwe verslag voor hen een droge opsomming van cijfers is geworden, waaruit zij alleen het aantal terugmeldingen en de landen van terugmelding kunnen halen.

Elke ringer beschikt via de fiches over alle gegevens van de terugmeldingen van de door hem geringde vogels, doch het oude ringverslag gaf hen ook inzicht in de resultaten van de collega's. Vaak kon men aan de hand van de ringplaats vaststellen wie de ringer was geweest.

De plaatsaanduiding, als in de tabellen gebruikt, geeft slechts een zeer globale indicatie omtrent de plaats van terugmelding en de afstand die de vogel heeft afgelegd. De aanduiding eS (Europese Sovjet Republiek) bv. kan zowel bij de Poolse grens als bij de Oeral, bij Archangel als in de Kaukasus zijn.

De terugmeldingen bij het centrum van EURING zullen voor iedere "serieuze" onderzoeker toegankelijk zijn, doch juist de gewone ringer is verstoken van de gegevens die zijn werk zo aantrekkelijk maken.

Hiertegenover staat echter, dat nu alle terugmeldingen verwerkt zijn, ook die binnen de 100 km van de ringplaats. Dit geeft een juister beeld van de verspreiding van de soort.

Verder is in het verslag opgenomen een kaart met alle buitenlandse terugmeldingen van de grutto sedert 1911, met daarbij in een

standaardvorm nog allerhande nadere informaties. Hier zijn op duidelijke en overzichtelijke wijze alle gegevens van de grutto samengebracht en ik hoop alleen dat men de verslagen in de toekomst met een aantal van deze kaarten c.a. kan verlevendigen. Het is de bedoeling deze in een atlasje te bundelen. Ook de kaartjes met "Interessante terugmeldingen in 1966" zijn een welkome aanvulling van het verslag.

De tabellen tenslotte vormen een overzichtelijk geheel waaruit enkele gegevens zijn te halen.

Verheugend is het dat eindelijk weer wat is gedaan aan de vondsten in Nederland van in het buitenland geringde vogels. Hoewel ook in tabelvorm, is het in ieder geval meer dan hetgeen we de laatste zes jaren hieromtrent te zien kregen.

Een laatste pluspunt is, dat het ringverslag nu aan alle medewerkers wordt toegezonden.

H.J.Lichtenbeld.